

BESLUITENLIJST VAN DE EXTRA OPENBARE DIGITALE VERGADERING VAN DE RAADSCOMMISSIE ABZ d.d. 26 oktober 2020 (reguliere aanvang 20.00 uur).

Een integrale geluidsopname van deze vergaderingen is te beluisteren op www.papendrecht.nl

Aanwezig:

De heer J.H. Hoogeveen, voorzitter

De heer M.H.A. Verweij (PAB), de heer A. Stremmer (PAB), mevrouw A. van den Adel (PAB), de heer L.T van den Dool (CDA), mevrouw S.H. de Keizer (VVD), mevrouw A. Bokma (VVD), de heer A.P.J. den Dekker (ChristenUnie), de heer J.L. van Erk (Christen Unie) (vanaf 22.15 uur), mevrouw T.C. Van Es (D66), de heer N. van Heteren (D66), de heer A.J. Kosten (SGP), de heer T. Wolters (PvdA) en de heer B.H. Grimmius (GroenLinks).

De heer E. van der Pol, organisatieadviseur Rijnconsult, gespreksleider agendapunt 09;

Mevrouw C. Verver, portefeuillehouder;

De heer A.J. Moerkerke, burgemeester;

De heer A.M.J.M. Janssen, portefeuillehouder;

De heer P.L. Paans, portefeuillehouder;

De heer C. de Ruijter, portefeuillehouder.

Mevrouw C.G.M. Bus, griffier.

Afwezig: de heer A.N. Tromp (PAB), de heer R. Lammers (Onafhankelijk Papendrecht), de heer J.G.S. van der Tak (Onafhankelijk Papendrecht), de heer L.J. van Hal (D66), de heer W. Goudriaan (SGP), de heer A. Boersma (SGP), en mevrouw D. Yildiz-Karso (PvdA).

01. Opening.

De VOORZITTER opent de vergadering en heet eenieder van harte welkom. Omdat men het principieel oneens is met deze wijze van vergaderen zal de fractie van OP niet deelnemen aan deze vergadering.

02. Vaststelling van de agenda.

De agenda wordt ongewijzigd vastgesteld.

03. Vaststelling van de besluitenlijst van de openbare vergadering van 12 oktober jl.

Het verslag wordt in de komende reguliere vergadering vastgesteld.

04. Spreekrecht.

Er wordt geen gebruik gemaakt van het spreekrecht.

05. Vragenkwartier.

Op de vraag van de heer VERWEIJ of de gemeente inmiddels klachten rondom het afsteken van zwaar vuurwerk heeft ontvangen geeft burgemeester MOERKERKE aan dat er inmiddels 13 klachten zijn binnengekomen, waarvan op 1 locatie, te weten de Vrijheer van Eslaan, meerdere meldingen zijn binnengekomen. Het plan om afgelopen weekend controles door boa's uit te laten voeren is, i.v.m. een coronabesmetting van 1 van hen en de quarantaine van de anderen, niet doorgegaan. Vanaf morgen zijn zij weer actief en kunnen de controles dit weekend uitgevoerd worden.

Er zijn verder geen vragen.

06. Lijst ingekomen stukken en mededelingen.

Er zijn geen ingekomen stukken en mededelingen vanuit het college.

Mevrouw VAN ES verwachtte dat men vanuit het college een mededeling zou krijgen inzake de voortgangsgesprekken m.b.t. zwarte Piet. Op haar vraag of er mededelingen zijn en zo nee wanneer deze er wel zullen zijn geeft burgemeester MOERKERKE aan dat de organisatie heeft aangegeven geen Sinterklaas-activiteiten te zullen houden. Het college heeft nog niet met hen gesproken over het verdere verloop van de zwarte Piet-kwestie. De organisatie heeft de volledige commissievergadering gevolgd en is zich bewust van de standpunten en zal zich beraden op een fasering hoe in de toekomst om te gaan met zwarte Piet. Als hier meer duidelijkheid over is komt de burgemeester hierop terug. Dit jaar zullen er in ieder geval geen activiteiten zijn. Op de opmerking van mevrouw VAN ES dat zij de winkelcentra, waar vorig jaar volledig uitgedoste zwarte Pieten aanwezig waren, mist merkt burgemeester MOERKERKE op dat zij een eigen organisatie hebben, waarvan hij verder niet op de hoogte is. Mevrouw VAN ES geeft aan dat de vraag was het gesprek met de winkelcentra aan te gaan.

07. Regionale aangelegenheden:

a. Gemeenschappelijke Regeling Veiligheidsregio Zuid-Holland Zuid;

-

b. Gemeenschappelijke Regeling Drechtsteden;

-

c. Alblasserdam-Vijherenlanden;

-

08. Programmabegroting 2021.

De heer VAN DEN DOOL vindt het goed dat er indicatoren in de begroting zijn opgenomen, maar geeft wel aan dat deze verstopt zijn in een bijlage. Hij vraagt de visie van het college op zijn suggestie deze -in gesprek met de raad- bij het programma en de bestuurlijke prioriteiten te plaatsen. Wethouder PAANS vindt het een goed idee hier samen met de raad naar te kijken, zodat het aangeboden product steeds beter wordt.

Op zijn vraag waarom men ervoor heeft gekozen de schalen 11 en 12 om te zetten naar 9 en 10 geeft burgemeester MOERKERKE aan dat uit onderzoeken is gebleken dat men de tussenlaag mist. Men gaat hierop inzetten door kwaliteit toe te voegen en daarmee de te hoge overhead terug te dringen.

In antwoord op zijn vraag waarom de elektrische deelauto, waarvoor een breed aangenomen motie ligt, niet in de begroting is opgenomen geeft wethouder JANSSEN aan dat een eerdere initiatiefnemer is afgehaakt, er wel iemand anders interesse heeft getoond maar dat dit nog niet concreet genoeg is. Verder kijkt men hoe andere gemeenten hier succesvol in zijn geweest. Op dit moment zijn er nog geen tastbare concrete resultaten, hij hoopt hier volgend jaar op terug te kunnen komen.

Op zijn vraag hoe het college het stimuleren van lightrail naar deze regio gaat oppakken zegt wethouder DE RUIJTER dat Ridderkerk recentelijk een belangrijk besluit heeft genomen dat het tracé niet meer door Ridderkerk zal lopen. I.v.m. dit besluit en de forse investering die de lightrail zou vereisen ziet hij de kans hierop sterk verminderen. Toch probeert men aandacht

te vragen voor een (spoor)verbinding en stimuleert men overleg over versterking van het OV, via spoor, water of weg. Ook lightrail moet hierbij onderzocht worden.

Inzake het voorstel van de CDA- fractie de voortgang van het stimuleren van maatschappelijke stages verder in een commissie bespreken zegt wethouder DE RUIJTER toe dit -i.v.m. de effecten van de corona-crisis- graag in het najaar van 2021 te doen.

Inzake zijn vraag aangaande de grondexploitaties en of deze reservering in het weerstandsvermogen na 2023 kan vervallen en het weerstandvermogen in de toekomst dus kleiner wordt geeft wethouder PAANS aan dat deze elk jaar worden gewaardeerd door de accountant en er naar aanleiding hiervan bijschrijving of onttrekking van de algemene reserve plaatsvindt. Als alle bouwgrondexploitaties stoppen is daar uiteraard geen voorziening voor nodig.

Ter beantwoording van de vraag van de heer VAN DEN DOOL of de investeringen voor theater de Willem in 2022 worden meegenomen in de op te stellen businesscases geeft wethouder VERVER aan dat dit inderdaad het geval is.

Mevrouw VAN ES heeft op een aantal technische vragen onvoldoende antwoord gekregen. Haar fractie vindt dit een teleurstellende begroting die niet heel beleidsrijk is en waarin, behalve de noodzakelijke technische zaken, geen ombuigingen worden gedaan.

In antwoord op technische vraag 3: reserve bedrijfsvoering, of het klopt dat om de versoering van de personele regelingen te 'dempen' er jaarlijks een bedrag aan de reserves wordt onttrokken en hiermee de ombuiging ongedaan wordt gemaakt, wordt aangegeven dat dit niet het geval is. Burgemeester MOERKERKE geeft aan dat er sprake is van een daadwerkelijke bezuiniging, maar dat dit voor het grootste deel (€ 27.000,- van de € 35.000,-) een technische bezuiniging is. Het bedrag dat men bezuinigt wordt via de reserve voor een deel weer opgeplust. Op haar vraag of men middels deze begroting wordt gevraagd dit geld uit de reserves te halen wordt bevestigend geantwoord. In de gevraagde besluiten heeft haar fractie dit voorstel echt niet teruggezien, zij verzoekt daarom om een wijziging van het raadsbesluit dat alles waar men een financieel besluit over neemt in het raadsbesluit komt te staan.

In technische vraag 14: abonnement parkeergarage heeft haar fractie geïnformeerd naar de stand van zaken. Het antwoord hierop is dat men daar door personele wijzigingen nog niet aan toe is gekomen, terwijl dit al jaren geleden is afgesproken. Wethouder DE RUIJTER merkt op dat hier uiteraard wel naar is gekeken en dat beide parkeergarages redelijk vol zitten. Hij zegt toe de bezettingcijfers schriftelijk toe te sturen en te onderzoeken of hier nog enkele plaatsen weggeven kunnen worden.

In antwoord op technische vraag 16: of het college het borgen van de culturele identiteit van Papendrecht een taak van de overheid vindt, waarop de selectie van de samenwerkingspartners is gebaseerd, waar deze culturele identiteit gedefinieerd staat en of men bereid is deze term voortaan in bv. *cultureel erfgoed Papendrecht behouden* wil veranderen, krijgt men een onbevredigend antwoord. Haar fractie vindt dat dit zo niet kan en dat dit moet stoppen. Het is niet zo dat er een star ingevulde culturele identiteit van Papendrecht is, die door de 3 genoemde organisaties invulling krijgt. Alle inwoners samen maken deze identiteit en deze wordt continue aangepast. Wethouder JANSSEN is het met haar eens dat alle inwoners en ondernemers de culturele identiteit van Papendrecht vormen. Voor zijn portefeuille gaat het om het borgen van het cultureel erfgoed, bv. de lintbebouwing rond de dijk.

In antwoord op technische vraag 18: participatie inzake maatregelen m.b.t. het betrekken van buitengesloten groepen, inclusiviteit en tolerantie bevorderen bij welzijn en zorg, of hier voldoende aandacht voor is en of er concrete verwijzingen naar de stukken zijn antwoordt

het college dat de doelstelling zich in te zetten op een sterke lokale ondersteuningsstructuur om deelname van een ieder in de samenleving te bevorderen, op voorhand al geen specifieke doelgroepen uitsluit. Wethouder VERVER geeft aan dat het m.b.t. participatie heel belangrijk is een brede afspiegeling van de samenleving te bereiken. Inclusietolerantie komt terug in het lokaal beleidsplan sociaal domein dat in januari naar de raad komt. Zij verzoekt de wethouder actie te ondernemen richting de ambtelijke organisatie, zodat men goede antwoorden op de gestelde vragen krijgt. Haar fractie zal inzake dit onderwerp ook een motie voorbereiden. Wethouder VERVER geeft aan dat het zeker niet haar intentie is vragen niet juist/onvoldoende te beantwoorden en dat dit zeker anders moet.

Op haar vraag om een toelichting van de in technische vraag 20 genoemde wijziging van de kerncijfers verharding groen en water tussen 2020 en 2021 wordt aangegeven dat vanwege het nieuwe informatiemodel herdefiniëring binnen de areaalgegevens heeft plaatsgevonden, waardoor enkel afwijkingen in het areaal zijn ontstaan. Haar fractie zou graag antwoorden ontvangen die inwoners kunnen begrijpen. Wethouder JANSSEN merkt op dat Papendrecht niet kleiner is geworden, er is wel sprake van een andere systematiek en landelijke regelgeving, waardoor sportvelden niet langer worden gezien als openbaar gebied en deze meters niet meer worden meegenomen.

Tenslotte antwoordt men inzake technische vraag 6b, inzake het on hold zetten van de toezegging voor een krediet voor 2 kunstgrasvelden, of de sportverenigingen aan deze begroting rechten kunnen ontlend dat dit niet het geval is. Omdat deze beantwoording voor verwarring heeft gezorgd vraagt zij een duidelijke toelichting. Wethouder PAANS zegt dat er ruimte en dekking wordt gegenereerd en de mogelijke investering (na een afwegingskader) wordt beoordeeld. Hij merkt op dat het veld van PKC in de meerjaren onderhoudsplanung zit en een vervanging van een bestaande accommodatie is. Ook dit zal worden meegenomen in het onderzoek, zodat voor iedereen duidelijk is wat de waarde van de criteria en van het meerjarenonderhoudsplan is.

Mevrouw VAN DEN ADEL dankt voor een duidelijke begroting en beantwoording van de technische vragen. Het dashboard financiële kengetallen laat voor 2021 een positief beeld zien, dat na 2021 echter verandert in een diep rood beeld, hetgeen duidelijk maakt dat de ombuigingen pure noodzaak zijn. Haar fractie is tevreden met het antwoord op de technische vraag inzake de Eneco-gelden. Ook de beantwoording van hun vraag inzake het mogelijk toegenomen risico van deelnemingen in relatie tot Fokker is duidelijk, dit blijft echter een zorgelijke situatie.

Gezien de financiële noodzaak gaat haar fractie akkoord met de verlaging van € 100.000,- voor nieuw beleid ten gunste van het ombuigingsproces. Ook met het voorgenomen investeringsprogramma is haar fractie akkoord, door dit goed te keuren creëert men echter alleen financiële ruimte voor de genoemde kosten. Dit is nog geen akkoord de genoemde investeringen daadwerkelijk uit te voeren. Inzake de maatregelen voor het stimuleren van overleg voor verbetering van het openbaar vervoer, zoals de lightrail verbinding met Rotterdam, had haar fractie begrepen dat in de Drechtraad reeds is besloten dit niet te onderzoeken. Wethouder DE RUIJTER geeft nogmaals aan dat men overleg over versterking van het openbaar vervoer, via spoor, water of weg stimuleert.

Mevrouw DE KEIZER vraagt meer duidelijkheid over de verlaging van € 100.000,- voor nieuw beleid, terwijl er anderzijds € 100.000,- verschijnt voor onvoorzien en de ophoging van 2021 t/m 2024 oploopt naar € 325.000,-. Wethouder PAANS geeft aan dat het hier gaat om de wettelijke verplichting de post onvoorzien op te nemen in de begroting. Inzake de

ophoging van nieuw beleid is er sprake van het doortrekken van beleid van een eerdere begroting.

Inzake het verhogen van OZB vraagt zij zich af wat het toepassen van reële tarieven inhoudt en hoeveel dit per gezin wordt. Wethouder PAANS geeft aan dat dit, wanneer het aan de orde komt, onderdeel uitmaakt van de businesscase.

Op haar vraag wat bij 1.b. kindvriendelijke gemeente het realiseren van structurele participatie inhoudt noemt wethouder VERVER bv. Jong Papendrecht, dat i.v.m. de afschaling i.p.v. jaarlijks 1 keer per 2 jaar zal plaatsvinden.

Op haar vraag of er bij Beheer 2.a: overige gebouwen en gronden samenvoegen maatschappelijke accommodaties wordt gesproken over het cultuurplatform en of er ook bij het Slobbengors naar eenzelfde concept wordt gekeken geeft wethouder VERVER aan dat het cultuurplatform wordt uitgewerkt in een businesscase en niet terugkomt in de begroting 2021. Wethouder PAANS merkt op dat VV Papendrecht en een aantal verenigingen een intentieovereenkomst hebben gesloten en heeft begrepen dat zij hier na de zomer op terug zouden komen. Hij zegt toe de raad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen hieromtrent.

Op haar vraag waarom er nog meer scholing voor ambtenaren nodig is antwoordt portefeuillehouder VERVER dat kennis en scholing van ambtenaren inzake samenspraak met inwoners een continue aandachtspunt is en dat er jaarlijks wordt geïnvesteerd in externe oriëntatie van medewerkers en organisatie van samenspraak.

M.b.t. Sport, cultuur en recreatie, de omgevingswet en klimaatadaptatie vraagt mevrouw DE KEIZER toelichting op de term bewegen in de omgeving.

Inzake Verkeer en vervoer vraagt haar fractie al jaren om verbetering van de onoverzichtelijke en onbegrijpelijke verkeerssituatie van de kruising Westeind/Veerweg/Oude Veer/Eilandstraat. Wethouder DE RUIJTER begrijpt haar zorg, de ongevalscijfers zijn echter niet verontrustend. De forse investering die hiermee gemoeid zou gaan staat op dit moment nog niet in de begroting.

Op haar vraag of er i.v.m. de coronabeperkingen zaken zijn die niet meer door (kunnen) gaan en leiden tot besparingen antwoordt wethouder PAANS de raad hiervan op de hoogte te zullen houden.

N.a.v. de toelichting die mevrouw DE KEIZER vraagt inzake 1.b en c. de lokale invulling van de schuldhulpverlening geeft wethouder PAANS aan dat regionale invulling door de SDD plaatsvindt. De lokale component wordt ingevuld door Schuldhulpmaatje. In eerdere instantie heeft hij reeds toegezegd in een commissie terug te komen op de regionale en lokale invulling hiervan.

Inzake afval noemt zij de flinke stijging van de kosten en het vooruitschuiven van de uitvoering van het raadsbesluit Omgekeerd inzamelen. Haar fractie vindt dat het genomen raadsbesluit in heel Papendrecht uitgevoerd moet worden of dat er een nieuw besluit over een andere wijze van inzamelen moet worden genomen.

Zij vraagt de wethouder om een toezegging dat hiervoor uiterlijk het eerste kwartaal 2021 een voorstel volgt. Verder vraagt zij of er met het budget voor de afvalinzameling rekening wordt gehouden met de afronding van de pilot in de Oostpolder en wat de reden is van de stijging van de afvalstofheffing.

In antwoord op haar vraag inzake de kosten van afval geeft wethouder JANSSEN aan dat de winstwaarschuwing hieromtrent reeds eerder aan de raad is gemeld, de oorzaak hiervan zijn vnl. de hogere kosten en lagere opbrengsten. De resultaten van de pilot afvalinzameling en het onderzoek nascheiding zijn gepland voor april/mei 2021, gevolgd door een voorstel dat aan de raad wordt voorgelegd.

In antwoord op haar vraag over verantwoord verdichten in Papendrecht en of er voldoende wordt gekeken naar de nieuwste ontwikkelingen op dit gebied antwoordt wethouder JANSSEN dat men, ondanks het feit dat Papendrecht al redelijk vol is, toch nog mogelijkheden ziet om wat meer (duurzame) woningen te bouwen (bv. eerste fase Kraaihoek). E.e.a. wordt meegenomen in de businesscase die in het kader van de ombuigingen is voorgesteld.

Ter beantwoording op haar vraag of er minder wordt begroot voor DG&J, of dit gaat oplopen tot een extra bijdrage en zo nee hoe dit wordt voorkomen antwoordt wethouder PAANS dat men, onder andere n.a.v. de bespreking van het AEF-rapport in de commissie, inschat dat het risico aanzienlijk is en daarom een stelpost voor dit risico heeft neergelegd.

Mevrouw DE KEIZER merkt op dat in het sociale domein geen woord wordt gerept over besparingen en bezuinigingen terwijl hier grote winsten te behalen zijn. Op haar vraag of de wethouder hier de urgentie niet van inziet antwoordt wethouder VERVER dat grip op het sociaal domein een continue aandachtspunt is en als thema terugkomt in het lokaal beleidsplan sociaal domein.

Haar vraag inzake de 2.5 miljoen voor Samenkracht en burgerparticipatie zal wethouder VERVER schriftelijk zal beantwoorden.

De heer GRIMMIUS gaat in op de 4 besluiten die worden gevraagd.

Vaststellen programmabegroting 2021: door de technische ombuigingen hebben we een positief resultaat voor 2021, hier blijft heel weinig ruimte over om verder te kunnen bezuinigen zonder dat het de inwoners gaat raken. Zijn fractie vraagt daarom nu al rekening te houden met de kwetsbaren in de maatschappij en hoe zij kunnen worden ontzien. Wethouder PAANS zegt toe in de businesscase de maatschappelijke effecten in ogenschouw te zullen nemen.

In te stemmen met een verlaging van € 100.000,- nieuw beleid college 2021 en deze in te zetten voor de verdere uitwerking van de ombuigingen. Op zijn vraag wat hiermee wordt bedoeld: bezuinigen of inzetten om te bezuinigen verwijst wethouder PAANS naar zijn eerdere beantwoording.

Meerjarenbegroting 2022-2024 voor kennisgeving aannemen: zijn fractie zal deze inderdaad voor kennisgeving aannemen.

Inzake de investeringen 2021 uit het meerjarig investeringsprogramma vaststellen vraagt hij duidelijkheid omtrent het krediet voor de sportvelden en het 2^e kunstgrasveld van VV Drechtrek dat i.v.m. een onderzoek on hold wordt gezet. Zijn fractie stelt voor dit bedrag en de bedragen voor PKC te schrappen. Als uit onderzoek blijkt dat er wel investeringen gedaan moeten worden op buitensportvelden in het algemeen kan het college met de resultaten van dat onderzoek een raadsvoorstel indienen t.b.v. het verlenen van een krediet.

In antwoord op zijn vraag of men een afschrift kan ontvangen van (één van) de brieven die inzake de ombuigingen aan alle subsidieontvangers zijn verzonden zegt wethouder PAANS toe een afschrift van deze brief aan de raad te doen toekomen. Tevens geeft hij aan dat alle portefeuillehouders de verenigingen/ instanties hebben gebeld om aan te geven dat het ombuigingenproces is gestart.

De heer DEN DEKKER is blij dat de begroting sluitend is. Hij vraagt zich af of men inzake de doelstellingen, bv. het vergroten/verbeteren van dienstverlening, in deze tijd misschien niet beter minder kan doen en of men zaken heeft geschrapt.

Ook zijn fractie ontvangt graag een toelichting op de 2,5 miljoen voor participatie en Samenkracht.

Op zijn vraag of de portefeuillehouder op de hoogte is van de problematiek en berichtgeving rondom Centric en of men hier een risicoanalyse op heeft toegepast geeft burgemeester MOERKERKE aan zich vast te houden aan het antwoord van minister Wiebes die zich, omdat uit rapportages en dienstverlening blijkt dat de kwaliteit voldoende is, geen zorgen maakt.

De tweede termijn

De heer VAN DEN DOOL is het niet eens met de suggestie van GroenLinks de post voor de sportvelden te schrappen, maar stelt voor het bedrag tijdens het onderzoek aan te houden. Inzake Lightrail merkt hij op dat de geschiedenis zich voortdurend herhaalt en Ridderkerk helaas weer dwarsligt waar het gaat om openbaar vervoer. Hij deelt de zorg van de wethouder over de maatschappelijke stages en gaat hier graag het gesprek over aan. Het antwoord van de portefeuillehouder over de missende tussenlaag van de schalen begrijpt hij niet precies en vraagt of de gemeente wel een aantrekkelijke werkgever blijft. Burgemeester MOERKERKE merkt op dat aanpassing van de schalen alleen daar waar nodig en mogelijk wordt toegepast, zodat de totale kwaliteit van de organisatie geborgd blijft.

Wethouder JANSSEN antwoordt bevestigend op de vraag van de heer GRIMMIUS of de nieuwe woningen in de Kraaihoek allemaal sociale huurwoningen zijn. Op zijn vraag naar de mogelijkheid de kwetsbare groepen uit te sluiten van de algemene bezuiniging antwoordt wethouder PAANS dat er wordt gekeken naar de maatschappelijke effecten, hetgeen in de businesscase lokale lasten aan de orde komt.

Op zijn vraag of de gelden voor de sportvelden al dan niet gelabeld zijn aan de oorspronkelijke plannen en er eventueel opnieuw een voorstel richting de raad moet komen geeft wethouder PAANS aan dat het voor PKC i.v.m. de technische levensduur gaat om een reguliere vervanging. Hij merkt op dat de velden niet gelabeld zijn, dat er eerst een afwegingskader voor nieuwe investeringen wordt gemaakt (waar eventueel ook een liquiditeitstoets -hetgeen geen automatisme is- onderdeel van kan zijn) en daarbij het meerjarenonderhoudsprogramma meegenomen zal worden.

In antwoord op de vraag van mevrouw VAN ES of er m.b.t. investering van sportverenigingen een liquiditeitstoets wordt toegepast en of er separate raadsvoorstellen per krediet naar de raad komen of het college hier zelf over kan beslissen antwoordt portefeuillehouder PAANS dat de raad het budgetrecht heeft en er een afzonderlijk voorstel richting de raad komt. Mevrouw VAN ES verzoekt de wethouder het eventueel afdragen van inkomsten van verhuur aan derden mee te nemen in het afwegingskader. Wethouder PAANS merkt op dat het proces van het afwegingskader later aan de orde komt. Mevrouw VAN ES geeft aan hier dan schriftelijk vragen over te zullen stellen. De heer VAN DEN DOOL merkt per interruptie op dat het van belang is dat het overheidsgeld eerlijk wordt verdeeld, de huishouding van verenigingen is niet de verantwoordelijkheid van de gemeente. Zij is tevreden met het antwoord van de wethouder over de culturele identiteit en vraagt een toezegging in het vervolg zorgvuldiger met de terminologie om te gaan. Wethouder JANSSEN zegt toe voortaan de juiste terminologie 'cultureel erfgoed' te zullen gebruiken. Het antwoord inzake het areaal had zij graag direct schriftelijk ontvangen, Op haar vraag of de wethouder zich daarom voortaan meer met de beantwoording van de vragen kan bemoeien zegt wethouder JANSSEN toe hier mee aandacht voor te zullen vragen. Het blijft uiteraard wel ambtelijke beantwoording van vragen. Mevrouw VAN ES merkt op dat het belangrijk is dat de gestelde vragen beantwoord worden en dat er geen

eigen interpretatie aan de vraag wordt gegeven. Tenslotte vraagt zij om een toezegging dat inclusiviteit (bv. de roze loper) in het sociaal beleidsplan specifiek wordt benoemd. Wethouder VERVER zegt toe dat inclusiviteit in brede zin zal terugkomen, maar gaat er - tenzij de meerderheid van de raad dit anders ziet- niet vanuit dat enkele groeperingen (bv. de roze loper) in de het beleidsplan genoemd zullen worden.

Mevrouw DE KEIZER is niet blij met het antwoord van wethouder DE RUIJTER inzake de gevaarlijke kruising, maar is wel blij dat er een duidelijk antwoord wordt gegeven.

De commissie adviseert de onderhavige stukken als bespreekstuk door te leiden naar de gemeenteraad.

09. Regionale Samenwerking.

De heer VAN DER POL van Rijnconsult geeft een korte toelichting/presentatie over de regionale samenwerking, gevolgd door het uitwisselen van de volgende reacties en vragen en antwoorden.

De heer VAN DEN DOOL merkt op dat hij de notities onsamenhangend en ingewikkeld vond. Zijn fractie vindt de servicegemeente, die officieel centrumgemeente heet, geen wenselijke optie. Een gemeenschappelijke regeling zou zijns inziens een betere optie zijn. Maar de huidige regeling vindt zijn fractie de beste.

De heer GRIMMIUS vindt dat de huidige regeling nog beter zou moeten kunnen. Het is zijn fractie nog niet duidelijk wat men het college voor de conferentie wil meegeven. Bij punt 3 wordt aangegeven dat de uiteindelijke keuze afhangt van verschillende factoren die echter nog niet nader ingevuld zijn, bv. frictiekosten die enorm kunnen fluctueren. Op zijn vraag in hoeverre het realistisch is dat men de frictiekosten uiteindelijk terugverdient kan de heer VAN DER POL geen antwoord geven. Dit antwoordt moet men binnen de organisatie zoeken. Ook punt 5, waar meerdere opties worden genoemd, maakt het voor zijn fractie onsamenhangend en niet makkelijk het college iets mee te geven.

De heer STREMLER merkt op dat zijn fractie nog steeds achter de klassieke GR, verlengd lokaal bestuur, staat. Hij verzoekt het college zich hiervoor in samenspraak met de andere Drechtsteden in te spannen. De klassieke GR biedt door de lokale gemeenteraad meer grip, is snel in te voeren en hierbij is achteraf een betere verantwoording van de lokale portefeuillehouders mogelijk. Inzake de frictiekosten merkt hij op dat men het omzetten naar een centrumgemeente (een traject van 3-5 jaar) onder deze omstandigheden niet moet willen.

Mevrouw BOKMA mist de vergelijking tussen de klassieke GR en een servicegemeente. Zij vraagt zich of men bij een servicegemeente als lokale raad meer sturing heeft dan bij een klassieke GR en de huidige Drechttraad meer kenmerken heeft van een servicegemeente dan van een klassieke GR. Ook mist zij de verworvenheden van de Drechttraad waarbij men toch nog lokale invloed heeft, hetgeen men bij een GR helemaal kwijt raakt.

Mevrouw VAN ES mist een bepaalde realiteitszin. Deze doorontwikkeling is in gang gezet omdat men in de Drechttraad heeft aangegeven 5 miljoen op het sociaal domein te willen bezuinigen en Dordrecht het hier niet mee eens was. Haar fractie schat in dat Dordrecht niet zal stoppen tot men zelf kan bepalen wat men voor hun bevolking doet. De bevolking van Dordrecht en Zwijndrecht heeft een andere problematiek dan de andere gemeenten. Hier

komt bij dat de vergoeding die men uit het Rijk ontvangt meer ten gunste is van de steden. Bij de keuzemogelijkheden ziet men dat de democratie eruit wordt georganiseerd. Kijkend naar de uitkomsten kan haar fractie zich voorstellen dat men een flexibelere organisatie wil waar bestuurders meer te vertellen hebben. Zij verwacht dat men gaat kiezen vast te willen houden aan een GR waarmee Dordrecht alleen akkoord gaat wanneer zij -begrijpelijkwijs- een zwaarder stemgewicht krijgen, zodat Papendrecht niets meer te zeggen heeft maar wel mee moet betalen voor het totale pakket. In dat geval stelt haar fractie voor direct door te kiezen en te gaan voor de centrumgemeente/servicegemeente. Omdat Dordrecht/de Drechtsteden een aantal zaken (SDD en SCD) goed organiseert hoeft dit niet nadelig te zijn. Als men nu niet kiest wordt er voor ons gekozen, om deze reden moet men zelf een standpunt innemen: centrumgemeente.

De heer VAN ERK geeft aan dat zijn fractie nog geen duidelijk standpunt heeft ingenomen. Hij vraagt zich af hoe men, wanneer men kiest voor de centrumgemeente en het volledige eigenaarschap bij Dordrecht neerlegt, goede en bindende afspraken maakt en waar men dan, met name inzake het sociaal beleid, nog over gaat. De vraag is in welk model men zoveel mogelijk de uitgangspunten van Papendrecht waarborgt en wat de gevolgen van een centrumgemeente zijn.

De heer KOSTEN neigt naar de centrumgemeente en volgt hierbij dezelfde argumentatie als mevrouw Van Es. De vraag is echter wat dit betekent voor de financiële positie en de positie van de raad. Bij de klassieke GR is hij niet overtuigd van de positie van de raad.

Beantwoording door het college

Burgemeester MOERKERKE geeft aan dat het, omdat men niet weet hoe de invulling eruit gaat zien, in dit stadium bijna onmogelijk is een goede afweging te maken. Het stellen van bepaalde randvoorwaarden, zoals de stemverhouding, is hierbij van belang. Hij kan zich voorstellen dat Dordrecht niet blij is met de huidige stemverhouding, maar geeft aan dat het ook niet de bedoeling is dat Dordrecht/Zwijndrecht binnen een klassieke GR alles gaat bepalen. Bij een centrumgemeente/servicegemeente heeft men vooral aan de voorkant veel invloed op de afspraken, die daarna echter afloopt. Als college/portefeuillehouder kan men dan monitoren of men zich aan de overeenkomst houdt. De rol van de raad is in beide gevallen niet heel verschillend, er is geen regionale raad meer en de invloed van de raad gaat via de portefeuillehouder. Tijdens de collegeconferentie wil men inzetten op cultuur, een belangrijk punt dat aangepakt moet worden: afspraak is afspraak, er moet vertrouwen zijn en geen dubbele agenda's. Tevens moet er gekeken worden naar een verdeling, waarbij de bedrijfsvoeringstaken minder belangrijk zijn om te monitoren dan de Sociale Dienst, waarop men maatwerk wenst.

Heeft u voorwaarden die meegenomen moeten worden in de uitwerking van 1 van de 2 modellen?

Mevrouw VAN ES geeft aan dat een aantal zaken/voorwaarden, bv. de stemverhouding, moeilijk te regelen is. De bestaande cultuur kan men niet wijzigen door wensdenken. Terwijl de afspraak was de samenwerking op het sociaal domein niet te wijzigen is dat momenteel toch aan de orde. Zij raadt aan geen onrealistische voorwaarden te stellen, te kiezen voor de servicegemeente en ervoor te zorgen dat men niet alles (pluspakketten) af hoeft te nemen. Als men op een bepaald gebied buiten de boot valt kan men dat alsnog lokaal regelen.

De heer VAN DEN DOOL vindt het triest dat men kiest uit een kwaad en een erger kwaad, waarbij het verschil vnl. zit tussen de bedrijfsvoering en de Sociale Dienst. Een bedrijfsvoering zou daarbij in een centrumconstructie met verschillende pakketten te regelen zijn. Hij is het eens met het nadeel dat de burgemeester noemt, dat men in het begin invloed heeft, maar dit in de loop der jaren afloopt. Dit geldt nog meer voor de Sociale Dienst, waarbij men de opgave heeft dit voor Papendrecht op te lossen. Hij stelt voor een bestuurlijke verkenning naar andere oplossingen voor dit vraagstuk te doen, waarbij men tot andere combinaties met andere gemeenten (bv. in de Alblasserwaard) komt om zaken zoals de Sociale Dienst samen op te lossen. Burgemeester MOERKERKE geeft hij aan dat men e.e.a. na 2 collegeconferenties heeft beperkt tot het uitwerken van 2 modellen en Papendrecht stevig heeft ingezet op het behouden van de verworvenheden van de SD. Het lijkt hem daarom lastig op de schreden terug te keren en andere mogelijkheden te onderzoeken. Dat zou misschien in een later stadium opgepakt kunnen worden.

Ook de heer GRIMMIUS noemt het onderzoek naar samenwerking van de noordelijke gemeenten. Op zijn vraag hoe lang de uitwerking tot centrumgemeente duurt geeft burgemeester MOERKERKE aan dat dit afhankelijk is van de vraag op welke onderdelen men dit wil invoeren. Waar het gaat om bedrijfsvoeringstaken zal het sneller gaan dan bij de overgang van de Sociale Dienst naar een servicegemeente. Hij schat in dat dit binnen 1-1,5 jaar gerealiseerd kan worden.

Op zijn vraag hoe realistisch de mogelijke wijziging van de stemverhouding is geeft burgemeester MOERKERKE aan dat dit, gezien de discussie in het verleden, realistisch is. Dordrecht heeft altijd aangegeven dat men het meest betaalt en het minst bepaalt en waarschijnlijk in zal zetten op een grotere verhouding dan de huidige. Of deze stemverhouding op het gebied van inwonerstal wordt weet hij niet. Mevrouw VAN ES merkt per interruptie op dat men een stembepaling kan verwachten waarbij Dordrecht het voor het zeggen heeft. Het voorstel voor samenwerking met de noordelijke gemeenten moet niet als alternatief worden gezien, maar moet parallel lopen.

De heer VAN DEN DOOL is het hiermee eens, hij zou graag op de rem van dit proces trappen en een bestuurlijke verkenning naar andere samenwerkingsvormen doen, waarbij hij het sociaal domein belangrijker vindt dan de bedrijfsvoering. Dit geeft aan dat we meer hebben dan deze 2 droevige opties en tevens zet het de partners enigszins onder druk.

De heer VAN ERK vraagt zich af of er bij variant 1: GRD inderdaad sprake is van gedeeld eigenaarschap. Hierbinnen zal Dordrecht (en Zwijndrecht) een grote stem opeisen en zal hier geen sprake van zijn, maar heeft men meer last van Dordrecht en Zwijndrecht dan dat het wat zal opleveren. Zijn fractie neigt naar variant 2: servicegemeente, waarbij het meteen duidelijk is om welke gemeente het draait en men aan de voorkant duidelijke afspraken kan maken.

De heer STREMLER merkt op dat de voorwaarden waaronder men een model invoert heel belangrijk zijn. Het kan niet zo zijn dat 1 gemeente het vetorecht heeft of overheerst. De klassieke GR is een overlegmodel waarbij er sprake is van onderhandelen en vertrouwen in elkaar. Tevens vindt zijn fractie het belangrijk dat er duidelijkheid komt over de kosten voor het invoeren van een centrumgemeente en vindt ook hij de samenwerking met de Alblasserwaard-Molenlanden geen gepasseerd station. Mevrouw VAN ES geeft per interruptie aan dat zij Molenlanden niet direct een optie vindt.

Mevrouw BOKMA sluit zich aan bij de woorden van D66 en het CDA inzake de parallelle bestuurlijke verkenning inzake de alternatieve samenwerking. Haar fractie blijft worstelen met de angst dat de verantwoordelijkheden en verworvenheden die men nu in de Drechtraad heeft verloren gaan en vraagt zich af welk probleem hiermee wordt opgelost. Mevrouw VAN ES antwoordt dat hiermee het probleem van Dordrecht, die te weinig zeggenschap heeft, wordt opgelost. De heer VAN DEN DOOL merkt op dat ieder lid van de Drechtraad het gewicht aan uitgebrachte stemmen heeft en het dus niet oneerlijk is.

Mevrouw BOKMA vindt het belangrijkste dat Papendrecht zoveel mogelijk lokale impact heeft en wil voorkomen dat een (toekomstig) college zich kan verschuilen achter een GR. Met een servicegemeente vraagt men een service en eist men een bepaalde kwaliteit. De heer VAN DEN DOOL is het hier niet mee eens, men kan alleen kopen wat een aanbieder wil verkopen. Wanneer men inhoudelijk (zoals bij de SD) iets wil vinden is dit een treurige optie.

Burgemeester MOERKERKE geeft aan dat men in een centrumgemeente niet meer te vertellen heeft. Bij een klassieke GR-constructie blijft men eigenaar, maar moet men aan de voorkant veel investeren. Ook voor de servicegemeente zal gelden dat 80% door medegemeenten bepaald gaat worden en men voor de resterende 20% een pakketkeuze krijgt. De invloed van de raad varieert niet veel, in beide gevallen is er geen regionale raad of Drechtraad meer en gaat het om verantwoording van lokale portefeuillehouder aan de lokale raad. In de eerste twee conferenties heeft men bepaald dat de andere constructies 'nog triester' zijn dan de huidige 2 keuzes. De uiteindelijke keuze hierin wordt een lastige.

Mevrouw VAN ES zou graag weten hoe de andere gemeenten erin staan. Zij heeft niet bedoeld te zeggen dat men met de 7 gemeenten naar een alternatief gaat kijken, maar dit parallel met 4 van de 7 en eventueel met Molenlanden gaat doen.

De heer VAN DEN DOOL zou dit morgen niet aan de orde te stellen.

~~Burgemeester MOERKERKE geeft aan dat men een parallel traject op kan zetten en de partners in de omgeving kan aanspreken.~~ Tegelijkertijd is men in Zuid-Holland Zuid in het sociaal domein al op veel onderdelen met elkaar bezig.

Hij verwacht dat er vanuit Dordrecht ruimte wordt gegeven voor de stemverhouding en verwacht niet dat men alles wil bepalen. Als er niet aan de voorwaarde wordt voldaan is dat ook een antwoord.

De heer KOSTEN constateert dat de meerderheid niet gelukkig is met de opties, er keuzes gemaakt moeten worden vanuit realisme en het de vraag is hoe men verder moet. Als eigenaar moet de gemeenteraad stemmen over de constructie- verandering en hij betwijfelt of deze basis voldoende is.

Ondertekening samenwerkingsovereenkomst?

Mevrouw VAN ES vindt dat men, omdat men een vrij besluit moet kunnen nemen op het moment dat de wijziging van de GR voorligt, het samenwerkingsverband niet moet worden ondertekend. Zij zou toezeggen dat Papendrecht niet gaat dwarsliggen als alles voorlopig wordt uitgevoerd, maar niet zal ondertekenen.

De heer VAN ERK gaat akkoord op de inhoud, de rest laat men over aan het college.

Mevrouw BOKMA vindt het belangrijk dat de verworvenheden en verantwoordelijkheden van de huidige GR behouden blijven.

De heer VAN DEN DOOL vindt dat de Drechttraad over de samenwerkingsovereenkomst (SOK) en economisch ruimtelijke agenda zou moeten gaan. Omdat er onduidelijkheid bestaat over het verloop van een ooit aangekondigd besluit zou ook hij nu de SOK niet tekenen.

Ook de heer GRIMMIUS zou het voorstel niet ondertekenen.

De heer STREMLER vindt het gezien de ontwikkelingen van de groeiagenda verstandig eerst met zijn fractie te overleggen.

De heer KOSTEN is het eens met CDA, D66 en GroenLinks.

Burgemeester MOERKERKE merkt op dat de SOK alleen gaat over de uitvoering op het gebied van het sociaal economisch domein (de uitvoering van het meervoudig lokaal) en de rol van bv. Dordrecht op het gebied van financiën, personeel, etc.

Mevrouw VAN ES merkt per interruptie op dat het duidelijk moet zijn dat men een besluit wil nemen over de wijziging GR en voordien niets gaat tekenen.

Burgemeester MOERKERKE hoopt dat de andere gemeenten hun positie duidelijk maken, hetgeen wellicht kan helpen bij het bepalen van een richting.

De heer VAN DER POL wenst het college veel sterke.

De VOORZITTER dankt de heer Van der Pol voor zijn inbreng en wenst het college veel wijsheid toe.

10. Sluiting.

Niets meer aan de orde zijnde sluit de voorzitter om 23.45 uur de vergadering onder dankzegging aan eenieder voor diens inbreng.

Aldus vastgesteld in de openbare vergadering van de raadscommissie ABZ op 23 november 2020

Mevr. C.G.M. Bus
(griffier)

de heer J. H. Hoogeveen
(voorzitter)

Lijst met toezeggingen

1. Programmabegroting 2021, invloed corona-crisis

Portefeuillehouders PAANS

De portefeuillehouder houdt de raad op de hoogte van zaken die i.v.m. corona niet meer door (kunnen) gaan en eventueel kunnen leiden tot besparingen.

2. Programmabegroting 2021, invloed bezuinigingen op kwetsbaren.

Portefeuillehouder PAANS

De portefeuillehouder zegt toe de maatschappelijke effecten van de bezuinigingen op de kwetsbaren in de maatschappij in de businesscase in oenschouw te zullen nemen.

3. Programmabegroting 2021, brief aan verenigingen inzake ombuigingen.

Portefeuillehouder PAANS

De portefeuillehouder zegt de raad toe hen een afschrift van de brief aan verenigingen/instanties inzake de aanvang van het ombuigingenproces te doen toekomen.

4. Programmabegroting 2021, 2.5 miljoen voor Samenkracht en burgerparticipatie.

Portefeuillehouder VERVER

De portefeuillehouder zegt toe de vraag inzake de 2,5 miljoen voor Samenkracht en burgerparticipatie schriftelijk te beantwoorden.

5. Programmabegroting 2021, bespreken maatschappelijke stages.

Portefeuillehouder DE RUIJTER

De portefeuillehouder zegt toe de maatschappelijke stages in het najaar van 2021 met de commissie te willen bespreken.

6. Programmabegroting 2021, abonnement parkeergarages.

Portefeuillehouder DE RUIJTER

De portefeuillehouder zegt toe de bezettingscijfers van de garages schriftelijk toe te sturen en te onderzoeken of hier nog enkele plaatsen weggeven kunnen worden.

7. Programmabegroting 2021, samenwerkingsovereenkomst VV Papendrecht.

Portefeuillehouder PAANS

De portefeuillehouder zegt toe de raad op de hoogte te houden van de ontwikkelingen omtrent de samenwerkingsovereenkomst van VV Papendrecht.

8. Programmabegroting 2021, terminologie cultureel erfgoed.

Portefeuillehouder JANSSEN

De portefeuillehouder zegt toe voortaan de juiste terminologie 'cultureel erfgoed' te zullen gebruiken.

9. Programmabegroting 2021, verbetering beantwoording technische vragen.

Portefeuillehouder JANSSEN

De portefeuillehouder zegt toe zich voortaan meer aandacht te zullen vragen voor de beantwoording van de technische vragen.

10. Regionale samenwerking.

Portefeuillehouder MOERKERKE

De portefeuillehouder geeft aan het parallel traject inzake samenwerking met de noordelijke gemeenten te willen verkennen.